

C U R R E N D A

PISMO URZĘDOWE TARNOWSKIEJ KURJI DIECEZJALNEJ

A. D. 1935

Nrus VI

Regulamin służbowy Organistów Diecezji Tarnowskiej.

§ 1. Warunki objęcia posady.

1. Warunkiem objęcia posady organisty jest fachowe wykształcenie, stwierdzone świadectwem Komisji diecezjalnej, tudzież życie według zasad Wiary św. połączone z wykonaniem praktyk religijnych.

2. Obowiązek wykazania się takim świadectwem nie dotyczy tych, którzy posiadają świadectwo fachowego wykształcenia.

§ 2. Objęcie służby.

1. Organistę przyjmuje Rządca kościoła za uprzednią zgodą Kurji Diecezjalnej i umową zawartą na piśmie.

2. Posada nadana zostaje z reguły najprzód prowizorycznie na jeden rok próby. Okres próby może być przez Rządcę kościoła skrócony.

3. Jeżeli na trzy miesiące przed ukończeniem próbnego roku nie nastąpi wypowiedzenie, tem samem uważa się posadę jako na stałe nadaną.

4. Organisci chcący w Diecezji otrzymać posadę, mają to zgłosić do Komisji Diecezjalnej.

§ 3. Obowiązki.

Organista jest obowiązany:

1. Grać i śpiewać podczas wszystkich czynności liturgicznych, według potrzeb i zwyczajów miejscowych i umowy z Rządcą kościoła.

2. Nauczać lud śpiewu kościelnego.

3. Prowadzić chór, jeżeli w parafji są odpowiednie warunki.

4. Dbać o porządek i czystość na chórze, o dobre utrzymanie organu i biblioteki chórowej, a o każdym defekcie, czy nadpsuciu organu, powinien bezzwłocznie zawiadomić Rządcę kościoła.

5. Jeżeli w parafji dotychczas organista wypiekał opłatki do Mszy św. i przygotowywał komunikanty, ma to na żądanie Rządcy kościoła czynić także nadal, po dostarczeniu mu przez Rządcę kościoła czystej pszennej mąki, drzewa i potrzebnych do wypiekania

przyrządów i za odpowiedniemi umówionem wynagrodzeniem pieniężnem.

6. Obowiązki swoje ma spełniać organista sumiennie, punktualnie, z powagą, godnością i przestrzeganiem wszystkich przepisów i rozporządzeń diecezjalnych odnoszących się do śpiewu i muzyki kościelnej.

§ 4. Mieszkanie.

1. Organista ma prawo do bezpłatnego pomieszkania na organistówce lub w braku jej, w wynajętym na koszt parafji domu, ile możliwości w pobliżu kościoła.

2. Pomieszkanie powinno być suche i jasne i składać się, ile możliwości, najmniej z jednego pokoju i kuchni wraz z najpotrzebniejszymi przynależnościami.

3. Gdzie do organistówki należy gospodarstwo rolne, organiście należy się stajnia i stodoła.

4. Wszystkie większe i kosztowniejsze naprawy i restauracje organistówki i jego budynków gospodarczych będą dokonywane na koszt parafji. Drobne naprawy ponosi sam organista.

5. Organista ponosi odpowiedzialność za uszkodzenia oddanych mu do użytku budynków, pochodzące z niedbalstwa, lub ze złej woli organisty i jego domowników, a komitet kościelny ma prawo kontroli, czy organista nie niszczy budynków.

6. Organiście nie wolno bez zgody Rządcy kościoła i komitetu przeprowadzać w budynkach organistówki żadnych przeróbek chociażby nawet na własny koszt.

§ 5. Pobory.

Organista pobiera:

1. Stałą pensję, jeżeli taka w parafji istnieje.

2. Dochód z gruntu przeznaczonego dla organisty.

3. Dochód z gruntu dzierżawionego od Rządcy kościoła, gdzie to jest możliwe według uznania Komisji dla spraw organistów.

4. Wynagrodzenie za spełnianie posług liturgicznych przy Mszach św. śpiewanych, pogrzebach, ślubach, egzekwacjach, zaduszkach i t. p. według norm diecezjalnych i umowy z Rządcą kościoła.

5. Dochód z petyty, podzwonnego, kolędy, za opłatki rozdane przed świętami Bożego Narodzenia, ze spisanego, za kartki do spowiedzi i z tym podobnych danin i ofiar parafjan podług miejscowego zwyczaju i umowy z Rządcą kościoła.

6. Umowy z jakimikolwiek Zakładami ubezpieczeniowymi, jeżeli do opłacenia składek ubezpieczeniowych miałyby się przyczynić czynniki konkurencyjne parafji, może organista zawierać tylko za wiedzą i zgodą Rządcy kościoła i komitetu kościelnego.

Bardzo jest wskazane, by organista sam starał się o jakie boczne, przyzwoite i godziwe zajęcie dla dobrego użycia wolnego czasu i polepszenia swej egzystencji.

§ 6. Władza.

1. Bezpośrednim przełożonym organisty jest Rządca kościoła.
2. Drugą instancją jest Ksiądz Dziekan, który na wypadek potrzeby przybierze sobie jednego kapłana i organistę z dekanatu.
3. Najwyższą władzą jest Rządca Diecezji, względnie Komisja diecezjalna przez niego ustanowiona i z jego ramienia i w jego imieniu wykonująca opiekę i nadzór nad całokształtem spraw organistowskich.
4. Organista winien okazywać swej władzy szczerzy szacunek i posłuszeństwo w wykonaniu przyjętych na siebie obowiązków.

§ 7. Urlop i zastępstwo.

1. Organista ma prawo do ustawowego urlopu.
2. Choroba, nawet długotrwała, nie pozbawia organisty posady. Na czas choroby da organista na swój koszt ukwalifikowanego zastępcę.

§ 8. Kary dyscyplinarne.

1. Organista podpada karom dyscyplinarnym, jeżeli się stanie winnym któregokolwiek z następujących czynów:
  - a) niezachowanie przepisów ustępu 6 § 3.
  - b) niezachowanie przepisu ustępu 4 § 6.
  - c) pijaństwo, karcjarstwo, wywoływanie zgorszenia swem postępowaniem,
  - d) niemoralny tryb życia,
  - e) należenie do organizacji lub stronnictw wrogich Kościołowi katolickiemu, lub przez Rządcę diec. zakazanych,
  - f) popieranie pism i działań tego rodzaju,
  - g) przestępstwa, występki i zbrodnie podpadające pod kodeks karny.
2. Kary dyscyplinarne są następujące:
  - a) upomnienie ustne przez Rządcę kościoła w cztery oczy,
  - b) upomnienie pisemne przez Rządcę kościoła,
  - c) upomnienie pisemne przez Księdza Dziekana,
  - d) upomnienie przez Rządcę Diecezji wzgl. Komisję Diecezjalną z zagrożeniem pozbawienia posady,
  - e) zwolnienie z posady przez Rządcę kościoła, lub Rządcę Diecezji, względnie Komisję diecezjalną za trzymiesięcznym wypowiedzeniem lub nawet natychmiast, jeżeli będzie zachodziła potrzeba bezzwłocznego zapobieżenia zgorszeniu lub jego usunięcia,

f) utrata prawa ubiegania się o posadę organisty w Diecezji.

3. Zastosowanie wymienionych kar zależy od rodzaju i ciężkości przewinienia i stopnia winy.

4. Organście przysługuje prawo odwołania się do Księdza Dziekana wzgl. Komisji Diecezjalnej.

5) Od orzeczenia Rządcy Diecezji względnie Komisji Diecezjalnej niema odwołania; dopuszczalna jest jedynie prośba do Rządcy Diecezji o ponowne rozstrzygnięcie sprawy, jeżeli są nowe dowody na obronę ukaranego.

§ 9. Opuszczenie posady.

1. Organista chcący opuścić posadę, wnosi najpóźniej ostatniego dnia miesiąca na trzy miesiące przed zamierzonym dniem jej opuszczenia pisemną rezygnację na ręce Rządcy kościoła i równocześnie zawiadamia o tem Komisję Diecezjalną. W wyjątkowych wypadkach może być ten termin skrócony za obopólną zgodą.

2) Samowolne opuszczenie posady pozbawia organistę prawa ubiegania się kiedykolwiek o inną posadę organisty w Diecezji.

3. O opróżnieniu posady organisty przez zwolnienie, rezygnację lub śmierć zawiadamia bezzwłocznie Rządca kościoła Komisję Diecezjalną.

4. Wdowa względnie dzieci zmarłego organisty mają prawo tak do zajmowania dotychczasowego mieszkania, jakoteż i do wszelkich dochodów na przeciąg trzech miesięcy, o ile na swój koszt dadzą ukwalifikowanego zastępcę organisty, w przeciwnym razie tracą dochody po upływie miesiąca od śmierci męża względnie ojca.

5. Termin trzechmiesięczny może być przedłużony w wypadkach godnych uwzględnienia pod warunkiem jak wyżej ad 4.

6) Spadkobiercy organisty rozliczają się z następcą z czystych dochodów gospodarstwa rolnego należącego do organistówki.

*Regulamin niniejszy zatwierdzam
† Franciszek Biskup.*

U W A G I

z okazji sprawozdań XX. Dziekanów.

Sprawozdania Przewielebnych XX. Dziekanów, razem wzięte, mają dawać szczegółowy obraz życia religijno-moralnego całej diecezji, mają opisywać wysiłki i zaniedbania, przeszkody i trudności, powodzenia i niepowodzenia w pracy duszpasterskiej, mają okazać owoce, jakie ta praca przynosi w duszach i sercach prawie miliona wyznawców Chrystusowych.

Im ten obraz dokładniejszy, im lepiej odzwierciedla rzeczywi-

sty stan wiary i obyczajów, tem więcej odpowiada swemu celowi, którym jest informowanie Nas szczerze o wszystkim, co poleca prawo kościelne i Synod diecezjalny.

Zawsze z wielkiem zainteresowaniem przyjmujemy Wasze sprawozdania i radujemy się razem z Wami, jeżeli sprawa Boża rozwija się i kwitnie i współczujemy z Wami, jeżeli gdzie nieprzyjaciele pustoszą winnicę Pańską. Odczuwamy wdzięczność serdeczną dla Was za ponoszone trudy, zwłaszcza, gdy widzimy Waszą gorliwość i sumienną troskę o chwałę Bożą i dobro dusz.

Albowiem tej troski i wyteżonej gorliwości potrzeba dzisiaj nietylko w tym lub owym kierunku, ale we wszystkich dziedzinach pracy kapłańskiej, gdyż zewsząd i coraz natarczywiej uderza niewiara, zewsząd wdziera się niemoralność.

To też jest rzeczą konieczną jać się dzisiaj wszystkich środków, jakie złożył Zbawiciel w skarbcu Kościoła, jest rzeczą konieczną używać mężnie zwycięskiej broni duchowej, by powstrzymać pochód wroga, odeprzeć jego ataki, a wiernym zabezpieczyć najświętsze dobra — wiarę i łaskę Bożą.

W tym celu niechaj wszyscy duszpasterze otoczą troskliwą opieką Akcję Katolicką i to wszystko, co jest konieczne do jej rozwoju, pogłębienia i udoskonalenia. Roślina to młoda, jeszcze nie głęboko zakorzeniona, wymaga więc ciągłej pieczy, gdyż ma wzrósć do wysokiego poziomu w przekonaniach religijnych i przywiązaniu do Kościoła świętego, który to wysoki poziom jest nieodzownym dla osiągnięcia nakreślonego jej celu.

Aby ten cel osiągnąć, trzeba w każdej parafji urządzać misje i rekolekcje tak często, jak nakazuje statut 24 Synodu, nie wszędzie jednak dotąd przestrzegany.

Trzeba ożywiać bractwa religijne przez pilny dobór ich członków i przez urządzenie przepisanych statutami nabożeństw i ćwiczeń duchownych.

Trzeba ułatwiać wiernym częstą spowiedź i Komunię świętą, do czego przyczyni się w znacznej mierze zasiadanie do konfesjonału w soboty i przed świętami wieczorem co chociaż Synod wyraźnie nakazuje (str. 39 i stat. 154), nie wszędzie jest jeszcze wprowadzone.

Trzeba urządzać katechizacje i ekskursje katechetyczne (stat. 11 i 12). Tłumaczenie się niektórych duszpasterzy z niespełniania tego nakazu tem, że w każdej gminie jest szkoła, nie jest usprawiedliwieniem, gdyż katechizacje i ekskursje katechetyczne są nietylko dla dzieci, ale i dla dorosłych. Kwadransy zaś katechizmu na zebraniach A. K. są tylko dla jej członków, a przecież wszyscy parafjanie potrzebują słowa nauki Bożej, niektóre bowiem prawdy święte należy dzisiaj nietylko podawać, ale w wielu miejscach musi się ich bronić. Zresztą urządza je pewna liczba duszpasterzy,

mogą zatem czynić to i inni i w tym celu powinni stworzyć w swych parafjach potrzebne ku temu warunki.

Życzymy sobie, ażeby chwalebny zwyczaj urządzania „Godziny świętej“ przed pierwszymi piątkami miesiąca, wprowadzony już tu i ówdzie z wielkim pożytkiem duchownym dla wiernych, przyjął się we wszystkich parafjach i rozszerzał i pogłębiał cześć i nabożeństwo do N. Sakramentu i N. Serca Pana Jezusa.

Wspominamy krótko inne środki i prace duszpasterskie, domy parafjalne i przedstawienia religijno moralne, biblioteki z pożytecznymi książkami i dobre katolickie czasopisma, ochronki i szpitale, opiekę nad sierotami i ubogimi, zwiedzanie parafji i odwiedzanie chorych.

Z innych spraw poruszamy i przypominamy statut syn. 159., oparty na can. 909 i 910, który zabrania spowiadania niewiast gdzieindziej, jak tylko przez kratki w konfesjonale; jeżeli zatem jest więcej spowiedników niż konfesjonałów z kratkami, niech na stołkach bez krtek spowiadają tylko mężczyzn.

Przypominamy statut 4., który zarządza kazania katechetyczne według porządku katechizmu na sumie i prymarji przez przeciąg 3 — 5 lat, a po upływie tego okresu przez jeden rok homilje, również na sumie i prymarji.

Należy dla ewidencji zapisywać ilość konsekrowanych komunikantów i podawać do sprawozdania sumę rozdanych w roku Komunii św.

Również należy podawać po dokładnem zbadaniu liczbę osób, zaniebujących spowiedź wielkanocną.

Polecamy używać do wiecznej lampki tylko oliwy.

Rachunki ze składek kościelnych należy prowadzić dokładnie i oddzielnie od innych.

Sprawozdania z wizytacji należy przysyłać do Kurji do końca grudnia każdego roku.

Porządek wizytacji kanonicznej.

JE. Ks, Biskup Ordynariusz dokona wizytacji kanonicznej:	
9, 10 i 11 maja w Mielcu (przyjazd 8 popołudniu)	24 i 25 maja w Rzochowie
12 i 13 maja w Chorzelowie	28 i 29 „ w Gawłuszowicach (przyjazd 27 maja)
14 maja w Rzędzianowicach (konsekracja kościoła)	30 i 31 maja w Borowej
15 i 16 maja w Czerminie	1 czerwca w Górkach
17 maja w Wadowicach Górnych	2 „ w Tuszowie Narodowym
18 i 19 maja w Zgórsku	3 czerwca w Jaślanach
20 i 21 „ w Książnicach (konsekracja kościoła)	4 i 5 „ w Padwi Narodowej
22 i 23 maja w Przecławiu	6 „ w Woli Baranowskiej
	7 i 8 „ w Baranowie

JE. Ks. Biskup Sufragan dokona wizytacji kanonicznej:

12 i 13 maja w Jakóbkowicach	28 maja w Siedlcach
14 „ w Tęgorzynie	1, 2, 3 czerwca w Dębicy (przy- jazd 31 V.)
15 „ w Wielogłowach	4 czerwca w Zawadzie
16 i 17 „ w Chomranicach	5, 6 „ w Lubzinie
18 „ w Trzetrzewinie	7 „ w Brzeźnicy
19 i 20 „ w Podegrodziu	12 „ w Gumniskach
24 i 25 „ w Nawojowej	13 „ w Czarnej
26 maja w Kamionce Wielkiej	16 i 17 „ w Straszęcinie
27 „ w Mystkowie	

Wszyscy P. T. Kapłani w czasie wizytacji dodawać będą we Mszy św. modlitwę *ad impetrandam gratiam Spiritus Sancti*, o ile na to pozwolą rubryki.

Drukarnia Diecezjalna.

Nabycie drukarni dla celów wydawnictw diecezjalnych a zwłaszcza tygodnika „Nasza Sprawa“ było oddawna przedmiotem rozważań i zabiegów.

Właśnie w tym czasie nadarzyła się sposobność zakupienia drukarni J. Pizsa w Tarnowie przy ul. Katedralnej l. 3. Rzeczoznawcy z Krakowa orzekli, że maszyny nadają się do kupna, a inżynierowie ocenili wartość samego domu na 72.350 zł. Diecezjalna Rada Administracyjna na posiedzeniu 4 kwietnia b. r. oświadczyła się za kupnem drukarni i domu i za sprzedażą na ten cel Obligacyj konwersyjnych, będących własnością Ryczałtu diecezjalnego.

Wobec czego dnia 25 kwietnia b. r. zakupiliśmy dwupiętrowy dom i drukarnię na własność Diecezji tarnowskiej. Za drukarnię zapłaciliśmy 35.000 zł., za dom 65.000 zł.

Dnia 27 kwietnia b. r. Jego Eksceleńcja Ks. Biskup Ordynariusz w obecności J. E. Ks. Biskupa Sufragana, Członków Kapituły katedralnej, licznie zebranego duchowieństwa, drukarnię i dom poświęcił i oddał na użytek Diecezji.

Zawiadamiając o tem Przewielebne Duchowieństwo Diecezji, żywimy nadzieję, że drukarnia znajdzie życzliwe poparcie u P. T. Duchowieństwa. Drukarnia załatwi wszelkie zamówienia starannie i po cenach najkorzystniejszych; druki parafjalne są tam do nabycia.

Adres: Drukarnia Diecezjalna w Tarnowie, ul. Katedralna l. 3.

Pro memoria.

Niektórzy kandydaci, ubiegający się o probostwo, zgłaszają się do J.E. Ks. Biskupa lub listownie zapytują, czy mogą wnieść podanie o nadanie im wakującego probostwa.

Otóż oznajmiamy, że po ogłoszeniu konkursu każdy, kto ma prawem przepisane warunki, może się ubiegać o probostwo i nie ma powodu do uprzedniego uzyskania pozwolenia, gdyż niema predystynowanych na probostwo.

3⁰/₀ Prem. Pożyczka Inwestycyjna.

Pożyczka ma być użyta wyłącznie na inwestycje i da zatrudnienie szerokim warstwom bezrobotnych obywateli, przez co wpłynie na poprawę ogólnych stosunków gospodarczych.

Prosimy Wiel. Duchowieństwo, by Pożyczkę tę subskrybowało i dopomogło w ten sposób Państwu do podniesienia dobrobytu.

Zmiany wśród Duchowieństwa.

Zamianowany administratorem w Żurowej ks. Karol Janisz, wikarjusz z Otfinowa.

Przeniesieni XX. Wikarjusze: ks. Jan Chmiola z Małej do Siedlisk Bogusz, ks. Józef Kuczek ze Siedlisk do Małej (w charakterze administratora in spiritualibus), ks. Adam Duszkiewicz z Żurowej do Otfinowa.

Zmarli:

Ks. Władysław Stefanowicz, ur. 1890, wyśw. 1922, zmarł 22 marca w Radoszycach; ks. Jan Sowicki, ur. 1871, wyśw. 1896, em. proboszcz w Wojakowej, zmarł 13 kwietnia w Tarnowskich Górach; ks. Stanisław Karbowski, em. inspektor szkół, ur. 1865, wyśw. 1889, zmarł 30 kwietnia w Wilkowisku.

Do Stow. wzaj. modłów zapisani.

R. i. p.

W Tarnowie, dnia 4 maja 1935.

Ks. Roman Sitko
kanclerz

† *FRANCISZEK, Bp.*